

Bantrafikskador 2018

9 + 88

9 personer omkom i olyckor och 88 i självmord i bantrafiken under 2018.

8 av 9

omkomna i olyckor var män.

69 %

av de omkomna i självmord var män.

18 + 5

18 personer skadades allvarligt i bantrafikolyckor och 5 vid självmordsförsök.

5 + 3

5 personer avled och 3 skadades allvarligt i olyckor när de obehörigt befann sig på spårområden.

2

2 av 9 omkomna vid järnvägsolyckor omkom vid plankorsningar.

8

Under året skedde 8 urspårningar vid tågrörelse, alla vid järnvägen.

0

Under året skedde ingen olycka med farligt gods på järnvägen.

Statistikens omfattning

Den officiella statistiken om bantrafikskador baseras på uppgifter om olyckor med spårfordon i rörelse som lett till minst en av följande konsekvenser,

- att minst en person omkommit eller skadats allvarligt, eller
- kostnader för materiella skador på mer än 1,4 miljoner svenska kronor, eller
- totalt trafikstopp i minst sex timmar.

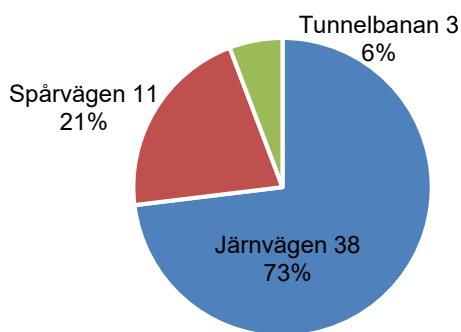
Självmord och självmordsförsök betraktas inte som olyckor i strikt mening, men statistik om dessa presenteras separat.

Den officiella statistiken baseras på uppgifter från Transportstyrelsen. Transportstyrelsen samlar in data om olyckor från tillståndsinnehavare som är järnvägsföretag och infrastrukturförvaltare inom järnvägsområdet, samt från trafikutövare och spårinnehavare som bedriver verksamhet vid spårväg och tunnelbana. Undantagen är till exempel trafik på museispår och vissa industrispår.

Färre bantrafikolyckor 2018

Under 2018 inträffade totalt 52 allvarliga olyckor vid bantrafiken dvs. vid järnvägs-, spårvägs- och tunnelbanedrift. Det var en minskning jämfört med de 61 allvarliga olyckorna under 2017.

Majoriteten av bantrafikolyckorna sker vid järnvägen. Under 2018 inträffade 38 av 52 olyckor vid järnvägen, 11 olyckor vid spårvägen och 3 olyckor i tunnelbanan (Figur 1). Trafiken på bana mätt i tågkilometer är till 84 procent på järnväg, 9 procent på spårväg och 7 procent i tunnelbana.¹

Figur 1. Allvarliga olyckshändelser inom bantrafiken fördelat på järnväg, spårväg och tunnelbana. Antal och andel i procent, år 2018.

Järnvägsolyckor främst i plankorsningar

Av de 38 olyckorna vid järnvägen var kollisioner vid vägkorsning i plan samt urspårningar de vanligaste typerna av olycka (Figur 2).

Figur 2. Allvarliga olyckshändelser vid järnvägsdrift, indelade efter kategori. Antal olyckor, år 2018.

Vid spårvägen inträffade 11 allvarliga olyckor 2018, 6 av dem var där personer skadades eller dödades av rullande materiel i rörelse. 3 av olyckorna var vägtrafikolyckor dvs. spårvägsfordon i konflikt med

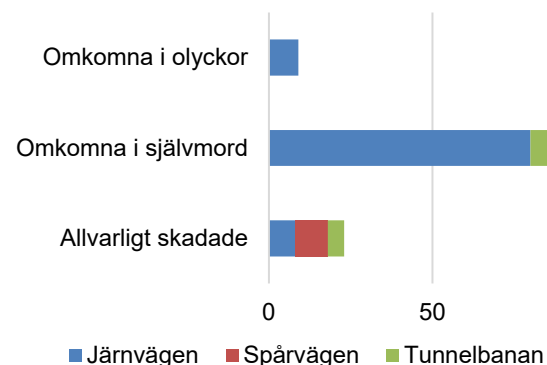
vägtrafikfordon i rörelse. Vid tunnelbanan inträffade 3 allvarliga olyckshändelser, samtliga med rullande materiel i rörelse.

Olyckor med farligt gods är ovanliga

Allvarliga olyckor och tillbud² med farligt gods är mycket ovanliga på järnvägen. Under 2018 inträffade ingen sådan olycka. 2017 skedde en olycka med farligt gods som då också ledde till utsläpp av saltsyra. Detta var första olyckan med *utsläpp* av farligt gods sedan år 2008.

Fler omkomna än skadade

Bantrafiken är det enda trafikslaget där de omkomna (i olyckor och självmord sammantaget) är *fler* än de allvarligt skadade. Detta är naturligtvis på grund av att kollisionerna ofta är väldigt våldsamma och därmed dödliga (Figur 3).

Figur 3. Antal omkomna i olyckor respektive självmord samt antal allvarligt skadade. Antal personer, år 2018. Anm. Allvarligt skadade är i olyckor och självmordsförsök sammantaget.

De allra flesta som omkommer i bantrafikolyckor gör det vid järnvägen. Under 2018 omkom 9 personer totalt i *olyckor* i bantrafiken (mot 18 året innan), samtliga vid järnvägen. Det vill säga ingen omkom i olyckor på spårväg eller i tunnelbanan under 2018.

Av omkomna i *självmord* är också en majoritet vid järnvägen. Under 2018 omkom totalt 88 personer i självmord (mot 63 året innan); 80 vid järnväg och 8 i tunnelbanan (Figur 3). Inget självmord skedde vid spårvägen under 2018.

Spårvägstrafikens roll är marginell bland omkomna i olyckor och i självmord, men står för en betydande del av de allvarligt skadade. Under 2018 skadades 18 personer allvarligt i bantrafikolyckor (mot 29 året innan), varav 10 vid spårvägen. Detta är alltså

¹ Se *Bantrafik 2017* (Trafikanalys Statistik 2018:17), Tabell D1-D3.

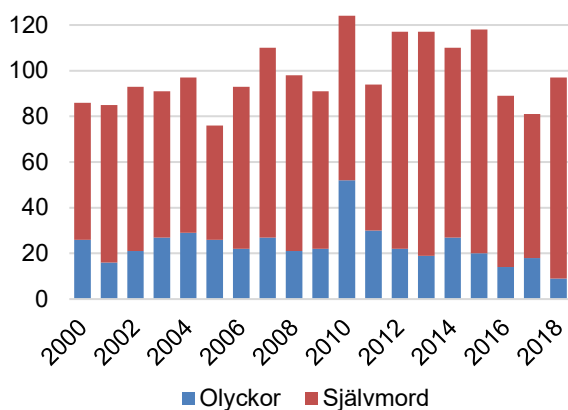
² Ett tillbud är en oönskad händelse som hade kunnat leda till olycksfall.

människor som skadas i en trafikmiljö där spårväg långa sträckor samsas med vägtrafik.

Färre dödade i olyckor men fler självmord

Under 2018 avled alltså 9 personer i olyckor i bantrafiken, samtliga vid järnvägen. Detta är det lägsta antalet dödade i bantrafikolyckor sedan åtminstone år 2000.³ Under 2018 omkom dessutom 88 personer i självmord i bantrafiken, jämfört med 63 personer året innan (Figur 4).⁴ Sedan år 2000 har i genomsnitt 76 procent av de omkomna i bantrafiken varit självmord.

Av de 9 omkomna i olyckor var 8 män och 1 kvinna. Bland de omkomna i olyckor fanns 2 barn (dvs. under 18 år). Av de 88 omkomna i självmord var 61 män och 27 kvinnor, dvs. 69 procent män.

Figur 4. Antal omkomna personer i olyckor och självmord i bantrafiken. Åren 2000–2018.

Totalt antal omkomna i bantrafiken år 2018 var därmed 97 personer, 16 personer eller 20 procent fler än 2017 (Figur 4). Detta var det högsta antalet omkomna sedan 2015, då 118 personer omkom.

Flest omkomna vid järnvägen

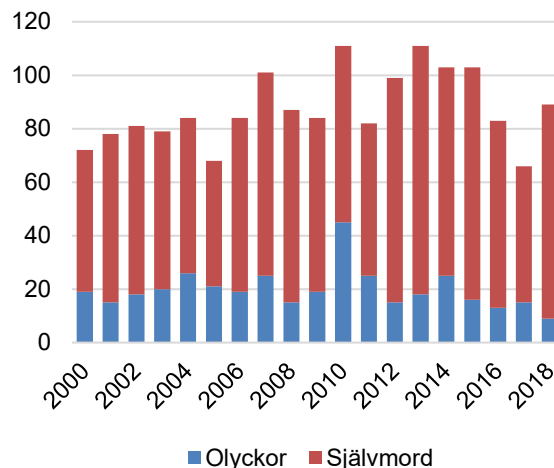
Av de 9 omkomna vid järnvägen 2018 var 5 obehöriga på spårområdet. Senast någon *passagerare* dödades vid järnvägen var år 2010. Dock dödades 2 järnvägsanställda under 2018.

Antalet självmord vid järnvägen uppgick till 80 personer under 2018 (Figur 5). Av dessa var 55 män och 25 kvinnor.

³ Det finns officiell statistik om bantrafikskador från och med år 2000, www.trafa.se/bantrafik/bantrafikskador.

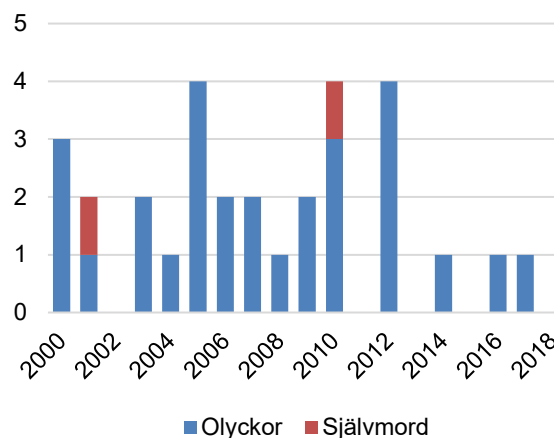
⁴ Självmordshändelser räknas inte definitionsmässigt som olyckor utan redovisas separat i statistiken.

Trenden för totalt antal omkomna vid järnvägen har varit ökande, men med minskningar 2016 och 2017 och nu en stor ökning 2018. Trafikverket har ett halveringsmål för antal omkomna totalt på den *statliga* järnvägen, i olyckor och självmord sammantaget. En halvering till år 2020 jämfört med 2010 skulle innebära maximalt 55 omkomna år 2020.⁵ Målet är tämligen avlagt idag (Figur 5).

Figur 5. Antal omkomna personer i olyckor och självmord vid järnvägen. Åren 2000–2018.

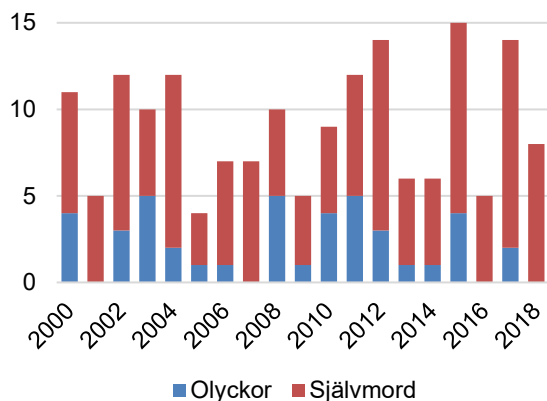
Under 2018 avled ingen vid spårvägsdrift, mot 1 person året innan. Senast en *passagerare* omkom vid spårvägen var 2005 och senast ett självmord inträffade var 2010 (Figur 6).

Figur 6. Antal omkomna personer i olyckor och självmord vid spårvägen. Åren 2000–2018.

Under 2018 dödades ingen i tunnelbaneolyckor, mot 2 personer året innan (Figur 7). Dock dödades 8 personer i självmord, 6 män och 2 kvinnor.

⁵ Den absoluta majoriteten av järnvägen är statlig. Järnvägar med annan ägare är lokala banor i Stockholm, industrispår och museijärnvägar. Om målet, se vidare www.trafikverket.se/om-oss/tillgangligt-sverige/nollvisionen

Figur 7. Antal omkomna personer i olyckor och självmord i tunnelbanan. Åren 2000–2018.

Flest allvarligt skadade vid spårvägen

År 2018 skadades totalt 18 personer allvarligt i bantrafikolyckor, mot 29 året innan. Av de 18 allvarligt skadade var 5 vid järnvägen, 10 vid spårvägen och 3 i tunnelbanan.

Av de 18 allvarligt skadade var 12 män och 6 kvinnor och bland dem fanns oss veterligen inget barn (dvs. under 18 år).⁶

Spårvägen står för den största gruppen av allvarligt skadade i olyckor, 10 personer under 2018, 6 män och 4 kvinnor. Av de 10 skadade var 3 passagerare medan övriga befann sig utanför spårvagnen, som vägtrafikanter, på plattform, plankorsningar eller obehörigen i spår.

Vid järnvägen skadades 5 personer allvarligt i olyckor (3 män och 2 kvinnor), 4 trafikanter vid plankorsningar och 1 järnvägsanställd.

Vid tunnelbanan skadades totalt 3 personer allvarligt i olyckor under 2018, alla män. En skadad var passagerare, en befann sig på plattformen och en vistades obehörigen på spårområdet.

Förutom de 18 personer som skadades i olyckor, skadades också 5 personer allvarligt vid självmordsförsök (3 vid järnvägen, ingen vid spårvägen och 2 i tunnelbanan).

Mer information

Du hittar tabellsamlingar med den officiella statistiken och tidigare års tabeller samt beskrivande rapporter här, www.trafa.se/bantrafik/bantrafikskador.

Kontakt:

Maria Melkersson, telefon: 010-414 42 16, e-post: maria.melkersson@trafa.se
Björn Tano, telefon: 010-414 42 24, e-post: bjorn.tano@trafa.se

⁶ Alder saknas för 3 personer som blev allvarligt skadade i bantrafikolyckor.